

[Edvard Sørensen.]

Amts- eller Sognekommunes regnskabsmæssige Udgifter.

Hvad er der nu i disse Bestemmelser, som i særlig Grad har virket uheldigt, og som bør rettes snarest?

For det første vil jeg nævne Refusionsgrundlaget for Amts- og Sognekommuner. Dette, at man faar Refusion alene i Henhold til de regnskabsmæssige Vejdgifter, har medført, at de velhavende Kommuner, de Kommuner, der har et relativt kort Vejnet, og de Kommuner, der har haft det fornødne Mod til at paaføre Kommunen store Gældsbyrder, har trukket et betydeligt Beløb af Motorafgifterne hjem, medens de Kommuner, der har fattige Skatteydere og store Vejstrækninger, har maattet holde stærkt igen, og Følgen er blevet, at deres Andel i Motorafgifterne er blevet relativt ringe, ja, for en Dels Vedkommende saa ringe, at de har haft store Vanskeligheder ved at vedligeholde deres nuværende Vejnet, og at der intet er blevet til Grundforbedring og Nybygning.

En anden Ting, der ogsaa er meget uheldig, er Refusionsreglerne for Vejfondstilskud. Er man saa heldig at faa et Vejfondstilskud — og det er jo i nogen Maade at spille i Lotteriet — faar man et Tilskud paa 50 pCt. og maa anmelde hele Beløbet, hvilket for Amterne kan betyde, at de faar noget over 100 pCt. i Tilskud, en demoraliserende Ordning, der sikkert har bragt nogle Amter ud i en voldsom Gældsbelastning.

En tredje Ting, der ogsaa er uheldig, er, ikke mindst under de nuværende Forhold, den stærke Svingning i Motorafgifternes Provenu, som for Vejadministrationen ude i Kommunerne giver en Usikkerhed, der er meget generende i Arbejdet. Jeg skal nævne nogle af Svingningerne i Motorafgifterne i de senere Aar. I 1930—31 androg Motorafgifterne 48,9 Mill. Kr., Kommunerne fik 36,4 Mill. Kr. I 1931—32 var Beløbet 50,8 Mill. Kr., Kommunerne fik 39,7 Mill. Kr. I 1932—33 var Beløbet 43,4 Mill. Kr., Kommunerne fik 35,5 Mill. Kr. Derefter kommer der nogle Aar, hvor det omtrent er uforandret. Saa kommer vi til 1937—38, hvor der er en stærk Stigning. Motorafgifterne androg 64,5 Mill. Kr., Kommunerne fik 39 Mill. Kr. I 1938—39 var Beløbet 70,8 Mill. Kr., Kommunerne fik 44,5 Mill. Kr. I 1939—40 var Beløbet 76,5 Mill. Kr., Kommunerne fik 49,6 Mill. Kr. Men nu begynder Nedgangen at melde sig. I 1940—41 var Beløbet 38,8 Mill. Kr., Kommunerne skulde have 29,7 Mill. Kr., men fik 30 Mill. Kr. I 1941—42 var Beløbet budgetteret

til 16,5 Mill. Kr. — jeg har ikke det endelige Tal —, og Kommunerne skulde derfor have haft 8,7 Mill. Kr., men fik 40 Mill. Kr., og det samme gælder for det kommende Aar, hvor der ved en Statsbevilling som Forskud er sikret Kommunerne 40 Mill. Kr. Jeg tror, man vil give mig Ret i, at saadanne Svingninger er meget ubehagelige.

De Ulemper, jeg her har nævnt, er der taget Hensyn til i det nye Forslag. Staten garanterer, at der altid er 50 Mill. Kr. i Fonden til de forskellige Formaal. Ved Vejarbejder skal Amtskommunerne selv betale mindst 15 pCt. af Udgifterne, Sognekommunerne 50 pCt. Det er to Ting, som det er rart at have for Øje, og som formentlig vil modvirke dels den Ængstelse, der med Rette har været for ikke at kunne vedligeholde det bestaaende Vejnet, dels det Kapløb mellem Kommunerne, der har været om at faa Tilskud af Vejfonden.

Jeg skal efter disse indledende Bemærkninger gaa nærmere ind paa Hovedtrækkene i Lovforslaget. Til Fonden overføres Omsætningsafgift og Benzinafgift. Forlods skal følgende Beløb fragaa: Udgifter til Vejdepartement og Vejnævn samt til Færdselstavler, Vejvisere og Lysanlæg m. v., 200 000 Kr. til Dansk Vejlaboratorium, 1,5 Mill. Kr. til en Krydsningsfond, 500 000 Kr. til Lillebæltsbroen, 200 000 Kr. til Opkrævning af Benzinafgifterne + 1,5 pCt. til Statskassen af den opkrævede Omsætningsafgift. Endelig stilles forlods til Raadighed de fornødne Beløb til Snekastning, 4 Mill. Kr. til en Afviklingsfond og 2 pCt. af 50 Mill. Kr. og 10 pCt. af det overskydende til en Udligningsfond.

Resten, forudsat at der i Fonden ikke er mere end 50 Mill. Kr. fordeles efter følgende Regler: Vejfonden 22 pCt., Amtskommunerne 44 pCt., Sognekommunerne 20 pCt., Købstadkommunerne 8,5 pCt., Københavns Kommune 4,5 pCt. og Frederiksberg Kommune 1 pCt. Er der i Fonden mellem 50 og 60 Mill. Kr., faar Vejfonden 50 pCt. af de sidste 10 Mill. Kr. Er der mellem 60 og 70 Mill. Kr., faar Vejfonden 60 pCt. af de sidste 10 Mill. Kr. Er der mellem 70 og 80 Mill. Kr., faar Vejfonden 80 pCt. af de sidste 10 Mill. Kr. Er der mellem 80 og 90 Mill. Kr., faar Vejfonden 90 pCt. af de sidste 10 Mill. Kr., og hvad der kommer ind ud over 90 Mill. Kr., faar Vejfonden. Er Beløbet over 70 Mill. Kr., skal dog det overskydende bruges til Afdrag paa de Beløb, Staten har forstrakt Fonden med, hvis saadan Gæld findes.

Det, man vil opnaa ved denne Fordelingsform, er at fastslaa, at et vist Beløb